

Pares i fills

Des de fa 50 anys el país llisca sobre el caos sanguinari de la Revolució Cultural. Enmig, dos bons camarades: el pare de l'avui president Xi Jinping i el del dissident Ai Wei Wei.

Bernhard Zand
© Der Spiegel

Dues fotografies, dues famílies, dos pares i dos fills: una imatge en blanc i negre mostra quatre persones. A la dreta hi ha un home d'uns seixanta anys, a l'esquerra un jove que mira curiós i un xic escèptic a la càmera. El jove és l'actual artista internacionalment famós Ai Wei Wei, llavors tenia gairebé 15 anys, ara és el dissident més conegut de la Xina.

L'altra imatge, en color, mostra una gran família. La persona principal, un senyor gran, seu amb tres nens sobre una butaca, gairebé el tapen. A l'esquerra del tot hi ha un noi jove amb uns cabells espessos, riu. És Xi Jinping, llavors amb uns vint anys, avui president de la Xina.

I els pares dels dos xinesos més famosos dels nostres temps es coneixien bé, fet que a la Xina pocs saben. Els dos es van trobar als anys 40 del segle passat per primera vegada i s'han tornat a trobar més endavant; l'última vegada abans de l'aixecament a la plaça de Tiananmen l'any 1989.

Més d'una dècada de les seves vides, però, han estat sense contacte el poeta Ai Qing i el polític Xi Zhongxun un de l'altre; i gairebé sense contacte amb el món exterior. Era la dècada de la Revolució Cultural xinesa, el 50è aniversari de la qual s'ha celebrat enguany. Ambdós

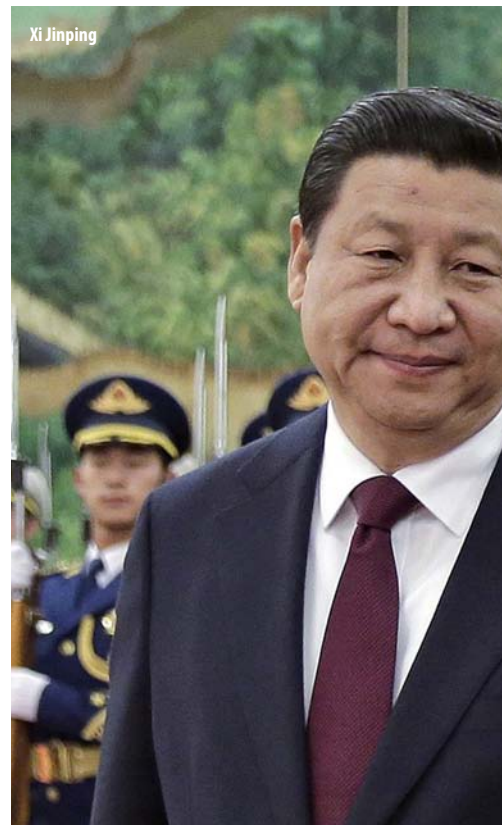
pares, Ai i Xi, eren comunistes convençuts i en els seus temps van ser deportats, tancats, humiliats i torturats. "Els dos van fer junts una gran part del camí", ens diu Ai Wei Wei. "Els dos van ser perseguits durant la Revolució Cultural. Potser nosaltres, els fills, podríem intercanviar algunes experiències".

Els dos fills Ai i Xi van viure aquells anys com a adolescents; el caos i la violència els caracteritza fins avui dia. Aquestes experiències, les comparteixen amb molts que actualment dominen la política, l'economia, l'exèrcit i la cultura de la Xina. El que la gent d'aquesta generació van viure, eliminar o superar, i quina lliçó en van aprendre és, com a mínim, tan important com les dades d'indústria i comerç, per entendre el comportament de la potència mundial de la Xina.

També les experiències de la *cinquena generació* de polítics xinesos que des de 2012 governen i estan dirigits per Xi Jinping, decidiran quina és la Xina del futur: una Xina més autoritària i repressiva, o una Xina tímidament oberta i encarada al món.

Ai Weiwei, 58 anys, i Xi Jinping, 62, van créixer en un caos sanguinari que va començar l'any 1966.

El dirigent comunista Mao Zedong viatjava en aquells mesos sense parar a les províncies xineses. Esquivava Pequín, on els seus adversaris tenien massa influència. El feien responsable de la tragèdia

d' "El Gran Salt Endavant", una campanya d'industrialització les conseqüències de la qual van fer morir de gana aproximadament 45 milions de persones del 1958 al 1962. Mao temia pel seu poder i la seva utopia d'un Estat modèlic revolucionari. Amb la Revolució Cultural volia enderrocar els seus rivals i l'elit establerta, amb qui tenia relació.

Un grup de radicals sota la direcció de la dona de Mao i un home de confiança havia de tramatar la tempesta que havia de desencadenar-se a les escoles. L'any 1949 es va fundar la República Popular, i l'any 1966 va ser el primer any en què només els nens van anar a escola, i creixien ja dins el sistema maoista. No coneixien res més, eren seduïbles. El 16 de maig, la burocràcia política va acordar el començament de la "Gran Revolució Cultural Proletària". L'1 de juny s'acabarien les classes. Els diaris van cridar al poble a derrocar els "monstres i dimonis".

El president actual Xi Jinping tenia llavors 13 anys i visitava un internat al nord-oest de Pequín, on molts del quadre del partit enviaven els seus fills. Sobretot aquestes escoles seguien el crit dels radicals. Venien en uniforme militar dels seus pares a escola, recitaven textos

maoistes i buscaven “elements burgesos” en el cos docent. S’anomenaven la “Guàrdia Roja” i van jurar ser “brutals” i “trepitjar” els adversaris de Mao.

Xi Jinping estaria predestinat a ser un dels de la Guàrdia Roja. El seu pare, durant el 1913, era un dels revolucionaris. Als anys 40 es va trobar per primera vegada un comunista anomenat Ai Qing, en un futur, el pare d’Ai Weiwei. Una foto de l’època els mostra els dos amb tres persones més, un dels quals era un important general de les tropes de Mao. Més tard, el pare Xi va caure víctima d’una intriga i va ser expulsat. Com a fill d’un “reaccionari” el jove Xi no servia per a la Guàrdia Roja.

En una primera onada de violència, els joves fanàtics van matar 1.800 persones només a Pequín. Mao va reforçar-los amb ira cega contra els seus professors. La violència seguia el principi de *Sippenhaft*. La mare de Xi Jinping, una funcionària del partit, va ser deportada al camp i la seva germanastra Xi Heping va perdre la vida.

El jove Xi, nascut privilegiat, es trobava de sobte fora de lloc, vagant desorientat per Pequín i va caure en poder d’un grup militar: “Em van prendre

com un cap”, va explicar en una entrevista més tard. “Em van preguntar: ‘Com de greus creus que són els teus crims?’. Jo vaig dir: ‘Valora-ho tu mateix, si sóc prou culpable per a una execució’. Ells van contestar: ‘Ets prou culpable per ser executat cent vegades’. Vaig pensar que no hi havia cap diferència entre ser trotejat una o cent vegades”.

ELS PARES DE XI JINPING I D’AI WEIWEI VAN SER DEPURATS DURANT LA REVOLUCIÓ CULTURAL

Xi havia d’anar a complir presó en un principi, però el caos d’aquells dies el va salvar: la presó juvenil estava saturada i no hi havia prou places lliures.

Ai Weiwei tenia nou anys quan Pequín s’enfonsava en la violència. L’any 1949 el seu pare Ai Qing encara estava

instal·lat a Pequín amb les tropes de Mao i elogiava la seva victòria en un poema que el va fer famós. Però també Ai Qing va caure víctima d’una purga, l’any 1957, l’any del naixement del seu fill Weiwei. Des de 1959 va viure, amb la seva família, desterrat a la Xina occidental profunda i forçat a treballar. Se sentia “com en un taüt”. El càstig va ser, però, inofensiu comparat amb el que va passar-los a la família al començament de la Revolució Cultural.

“Fins al 1966 el nostre pare s’havia sentit dolgut i ferit”, diu el germà d’Ai Weiwei, l’escriptor Ai Dan, de 53 anys. “Ara, però, començava el turment físic i mental”. Quan el seu pare anava pel carrer “li tiraven pedres. Una vegada vaig veure com un nen li pegava amb una pala, així de senzill, com a entreteniment. Com he odiat aquells nens”.

A finals de 1966 tot d’homes van atacar el pis d’Ai Qing i van enviar-lo amb la seva dona i fills a un camp de treballs forçats a la vora del desert del Gobi. Allà va viure la família durant anys en un forat i es va alimentar de les deixalles de la cuina del campament. El poeta, abans aplaudit, havia de buidar latrines. A l’hivern havia d’esmicolar els excrements →

Xi Heping i Ai Qing en una imatge dels anys 40 i en una altra dels anys vuitanta, on es pot apreciar que el pare d'Ai Wei Wei té l'ull dret desfigurat.

→ glaçats amb un piolet, abans que els eliminés.

El pare Ai va ser presentat públicament en reiterades ocasions i va haver de fer autocrítica entre pallisses. "Aquells que de petit han viscut coses com aquestes tenen dues possibilitats a la vida", diu Ai Dan. "Poden negar-se a si mateix o expressar la seva ràbia. Llavors, jo només tenia cinc anys i vaig aprendre a adaptar-me. El meu germà Ai Weiwei en tenia deu, era molt més sensible i és més intel·ligent que jo. Ell es va decantar pel contrari".

El terror d'aquells dies, diu l'historiador de Hong Kong Frank Dikötter, que ha presentat un ampli estudi de la Revolució Cultural, "destruïa les últimes restes de confiança, amistat i capacitat de relacionar-se, que quedaven de la Xina de Mao". Això és vàlid per a les famílies de comunistes convençuts com Ai Qing i Xi Zhongxun, que en el fons creien en l'ensenyança de Mao, però van preservar un grau d'independència.

El pare de Xi Jinping coneixia Mao Zedong des dels anys 30. Com a comandant d'una tropa de guerrilla va proporcionar refugi durant la guerra civil als qui acusaven l'exèrcit.

Com que Xi valia com a negociador, va ser enviat després de la fundació de la República Popular al territori tibetà, actualment sotmès, per assessorar-se amb els notables budistes. El Dalai Lama va descriure Xi Zhongxun després com a "molt amistós i obert en comparació". Va regalar a Xi un rellotge de polsera Omega, que va portar durant molt temps.

La Revolució Cultural, però, va caure sobre l'antic guerriller Xi amb la mateixa

brutalitat que sobre el "dissident polític" i literat Ai Qing. L'hivern de 1966, Xi va ser deportat com a "reaccionari", va ser traslladat amb camió, amb una cartell al coll, i va ser sotmès a rigorosos interrogatoris. L'exèrcit el va deixar volar a Pequín, on va viure sota arrest domiciliari fins a la mort de Mao. Quan l'any 1972 va tornar a veure per primera vegada la seva família després de set anys, no reconeixia els seus fills: "Ets tu en Jinping o en Yuanping?", va preguntar als dos joves.

La família d'Ai Qing va haver de viure més anys desterrada. A començaments dels 70 el pare va tenir permís per viatjar a Pequín per una revisió, per tal com havia quedat cec d'un ull; els seus fills el van acompanyar. Després de la mort de Mao l'any 1976, Ai Weiwei va tornar amb els pares a la seva ciutat natal. Dos anys després es va inscriure a l'escola superior de cinema. L'any 1981, quan el seu pare ja estava rehabilitat i la Xina s'obria lentament, no aguantava més allà i se'n va anar a Nova York, on va mantenir-se amb feines temporals i va estudiar disseny.

Després, en aquells anys, es van tornar a trobar el pare Ai i Xi una altra vegada. Com de costum, no és un fet conegut. Però el germà d'Ai Weiwei en té fotografies que ho mostren. Parla familiarment d'aquelles imatges: el pare Ai, que té l'ull dret cec i desfigurat, agafa pel braç i està molt a prop de Xi, intenten somriure.

Mentrestant, les recents obres d'Ai Weiwei impressionen els crítics a Occident a través d'anàlisis radicals sobre la cultura xinesa. Ai destrueix un gerro antic i altres símbols de la cultura xinesa; desmunta antiguitats per reconstruir-les diferents; es fotografia amb el dit del mig aixecat davant de Tiananmen. No cal ser crític d'art per entendre el rerefons biogràfic de la seva radicalitat.

El jove Xi Jinping va anar pel camí contrari. Quan el caos de la Revolució Cultural va arribar al seu punt màxim, ell va seguir les instruccions de Mao Zedong, la joventut urbana havia de mudar-se al camp per aprendre dels camperols. Ell va aterrar en una granja estatal a la província natal del seu pare, on va residir en una cova i va treballar dur. Va trobar companyia i va ascendir després a secretari del seu grup de treball. L'any 1971 va ser membre de l'associació juvenil de comunistes, i l'any 1974 el van admetre al partit.

Al cap d'un any, encara abans de la mort de Mao, Xi va tornar a Pequín. Aquí va començar a teixir la xarxa que el portaria cada vegada a càrrecs més influents cap al centre del poder. L'any 2012 va ser secretari general del partit, i l'any 2013 va ser escollit president.

Per què dos homes que durant la Revolució Cultural van patir una sort tan semblant i amarga han agafat dos camins tan diferents?

El camí del dissident Ai Weiwei sembla lògic. Per què, però, es va reconciliar el jove Xi Jinping amb el règim que va humiliar tant el seu pare? Per què exacerba aquest règim, com s'ha fet evident en el quart any de la seva presidència, en justícia, amb la censura i en tots els afers

PER QUÈ EL JOVE XI JINPING ES VA RECONCILIAR AMB EL RÈGIM QUE TANT VA HUMILIAR EL SEU PARE?

de seguretat nacional? Per què pren ell el model de la Revolució Cultural, per exemple, afavorint el culte a la seva persona o deixant mostrar les confessions dels crítics del règim a la televisió?

L'historiador Wu Di edita una revista *on line* en la qual víctimes i autors dels delictes, dins del que la censura permet, expliquen les seves experiències durant la Revolució Cultural. "El nostre sistema" diu, "té grans errors manifestos, un d'especialment greu va ser la Revolució Cultural. Els errors, però, es poden corregir". Així ho veu una gran majoria dels xinesos. "No només s'ha de veure el que les nostres elits van patir llavors. També hauríeu de veure com de rics s'han tornat entretant".

La politòloga Patricia Thornton, que ensenya a Oxford sobre les conseqüències de la Revolució Cultural, diu: "El president Xi pertany a un petit grup que se senten com a 'nascuts vermells'. Per a algú del seu origen hauria estat lògic, que, tot i el caos dels anys 60, s'unís al partit. Va ser l'únic ordre públic que en realitat sobrava després de la Revolució Cultural. Avui dia, la Xina és autocràtica com anys abans, perquè l'ordre públic perilla de nou: "El creixement cau, el país no ha teixit cap xarxa social. La direcció sent que aquesta situació és absolutament explosiva".

El juny de 1981, cinc anys després de la mort de Mao, el comitè central del Partit Comunista xinès va aprovar una "reso-

lució sobre certes preguntes de la història del nostre partit des de la fundació de la República Popular". La Revolució Cultural, es diu aquí, és "responsable de les pèrdues més greus, les que el partit, l'Estat i el poble" van patir. En aquest ordre.

Tres anys després, Zhongxun, el pare de Xi Jinping, abans d'una petita reunió d'amics del partit va parlar a Shanghai. "El president Mao" va dir, "ens va exigir valorar la Revolució Cultural com a 30% dolenta i 70% bona. On és el 70% de la part bona? No va haver-hi ni un tros de bonança, a la Revolució Cultural. Va ser una creença falsa. Va ser un moviment en fals". ●

Traducció de Gerard Plana Buñuel

IX Congrés d'Educació Josep Lluís Bausset

22, 23 i 24 de setembre de 2016
Casa de la Cultura de l'Alcúdia

**Educació,
l'energia que
es crea.**

Dijous, 22 de setembre

15:30. Lliurament de documentació.

16:30. Acte d'inauguració.

17:00. 1a ponència:

Les dones que ens falten: anàlisi de l'exclusió de les dones als continguts educatius de l'ESO.

Ponent: **Ana López Navajas**, investigadora de la Universitat de València-EG i professora de Llengua i Literatura a l'IES Vicente Gandia.

18:30. Pausa - cafè.

19:00. 2a ponència:

Les mestres i l'escola: entre la femineïtat i el feminisme.

Ponent: **Carme Agulló Díaz**, professora titular de Teoria i Història de l'Educació de la Universitat de València-EG.

Dijous, 23 de setembre

16:00. Activitat cultural, concert:

Grup de flauta de l'IES Els Èvols.

16:30. 3a ponència:

Les paradoxes de la crisi i la desigualtat d'oportunitats.

Ponent: **José Saturnino Martínez García**, llicenciat en CC. Polítiques i doctor en Sociologia. Màster en Economia de l'Educació i ha sigut investigador invitat en la Universitat de Wisconsin (Madison). Actualment és Professor de Sociologia en la Universitat de La Laguna.

18:00. Pausa - cafè.

18:30. 4a ponència:

Com construir escoles emocionalment intel·ligents.

Ponent: **Pablo Fernández Berrocal**, catedràtic de Psicologia de la Universitat de Màlaga. Director del grup d'investigació sobre Emoció i Cognició de l'esmentada Universitat, fonamentalment, sobre l'educació emocional a l'àmbit educatiu.

22:30. Activitat cultural, teatre:

Matant el temps.

A càrrec de la companyia **La Dependent**.

Dissabte, 24 de setembre

9:30. 5a ponència:

Bullying i cyberbullying: conseqüències jurídiques, civils i penals.

Ponent: **Ana María Colás Escandón**, professora titular de Dret Civil de la Facultat de Dret, Universitat Autònoma de Madrid (UAM).

11:00. Pausa - cafè.

11:30. 6a ponència:

Funció sociopolítica del discurs internacional dels drets humans.

Ponent: **María Esther Martínez Quinteiro**, catedràtica del Departament d'Història Medieval, Moderna i Contemporània de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Salamanca i Directora de l'Observatori de Violència de Gènere (USAL).

13:00. Cloenda.

Inscripcions:

Ompliga el formulari en la web de l'Ajuntament de l'Alcúdia: www.lalcudia.com

El preu de la inscripció és de 20 euros, els quals pot ingressar en el següent compte bancari:
La Caixa: ES46 2100 2392 5102 0004 3261

Faça constar en l'ingrés el seu nom i el concepte Congrés d'Educació. No cal que remeta justificants de l'ingrés. El termini d'inscripció finalitza el 21 de setembre. És necessari un ingrés per cada persona inscrita. Els centres que desitgen fer ingressos col·lectius cal que envien prèviament un correu a ajuntament@lalcudia.com per tal de rebre instruccions.

Esta activitat serà homologada per la Direcció General de Personal de la Conselleria d'Educació.

Organització:

Robert Martínez Correcher
President
Mestre CEIP Les Comes (l'Alcúdia)

Íñigo Benítez Castaño
Exinspector d'Educació Secundària

Miquel A. Puig Caudau
Director del CEIP Les Comes (l'Alcúdia)

Gustavo Sanchis Sanchis
Director del CEIP Batallar (l'Alcúdia)

Eva Ma. Sanz Sala
Directora del CEIP Heretats (l'Alcúdia)

Irina Martínez Jordán
Directora de l'Escola Infantil Municipal (l'Alcúdia)

José Carlos Rodríguez-Gavella López
Director del CEIP Gil i Hervàs (Benimodo)

Luis Suñer Penalva
Orientador Educatiu

Josep A. Escútia Bosch
Exdirector del CEIP Heretats (l'Alcúdia)

Josep A. Flaixà Vivas
Fundació Bròmera

Francesc A. Martínez Gallego
Universitat de València

Pilar Huertas Villarroya
Regidora d'Educació Ajuntament de l'Alcúdia

J. Antoni Benavent Clemente
Regidor de Cultura Ajuntament de l'Alcúdia

Andreu Salom Porta
Alcalde de l'Alcúdia

Col·laboren:

Patrocina: **AJUNTAMENT DE L'ALCÚDIA**

www.lalcudia.com